بڵاوکراوەکانی
دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم

ئامادەکردنی: باوکی ڕەهەند

لە ماوەی دوو مانگی پێشودا، دەزگای سەردەم کۆمەڵێ کتێبی دانسقەو نایابی خستە کتێبخانەی کوردییەوە، کۆمەڵێک کتێب کە بۆ ئەمڕۆی کتێبخانەی کوردیو خوێنەری کورد، تابڵێی گرنگو بایەخدارە، لەوانە کتێبی (چیرۆکی ئاینەکان)و کتێبی (ئاین چییە؟). ئەم دوو کتێبە لە ماوەیەکی زۆر کورتدا، کە تەنها مانگێک بوو کەوتبونە بازاڕەوە، فرۆشرانو داواکاری زۆریشی لەسەر بوو، ئەمە وایکرد دەزگای سەردەم سەرلەنوێ چاپیانبکاتەوە.

ئاشکرایە فرۆشتنی ئەو دوو کتێبە لەو ماوە کورتەداو چاپکردنەوەیان بۆ جاری دووەم، ئەوە دەردەخات لەمڕۆدا خوێنەرێک هەیە بەشوێن کتێبی باشو دانسقەدا دەگەڕێتو گەرچی کەمەکێکیش گرانبێت، دەیکڕێتو دەیخاتە کتێبخانەکەیەوە. ئەوە دەردەخات خوێنەری ئەمڕۆ تامەزرۆی ئەو کتێبانەیە کە باس لە کێشە هەنوکەییەکانی دەکات، بەتایبەتی کێشەی ئاینو چۆنیەتی مامەڵەکردن لەگەڵیدا. بێگومان لە ئێستادا پرسی ئاین، کە لەلایەن چەندین پارتو ڕێکخراوی ئیسلامیی جۆراو جۆرەوە، بۆ مەبەستو بەرژەوەندی تایبەتو مەرامی سیاسی بەکاردەهێنرێت، بووەتە پرسێکی سەرەکیو تەواوی جیهانی بەخۆیەوە سەرقاڵکردووە. ئاین لەمڕۆدا لەوە دەرچووە تەنها تایبەت بێت بە نەتەوەیەکو وڵاتێکو شوناسێکی دیاریکراو، بەڵکو ئاین بووەتە دیاردەیەکی جیهانیو ئامادەییەکی بەرچاوی لە ژیانی مرۆڤەکاندا هەیە. بەڵام بەداخەوە لەسەر دەستی هەندێ گروپو پارتی توندڕەوی دەمارگیر، ئاین خەریکە پەیامە پاکو جوانەکەی خۆی لەدەستدەداتو دەبێتە چەکێک بۆ وێرانکردنو کوشتنی بەناحەقی مرۆڤەکان.

ئێمە لێرەدا هەوڵدەدەین ئەو دوو کتێبەی سەرەوە بە خوێنەر بناسێنینو گەشتێکی خێرا بە نێو لاپەڕەکانی هەردوکیاندا دەکەین، بەو هیوایەی بتوانین هێڵە گشتییەکانی ئەو دوو کتێبە دەستنیشان بکەینو تاڕادەیەکی سنوردار خوێنەر ئاشنابکەین بە جیهانە پانو بەرینو ناکۆتاکەی ئاین.

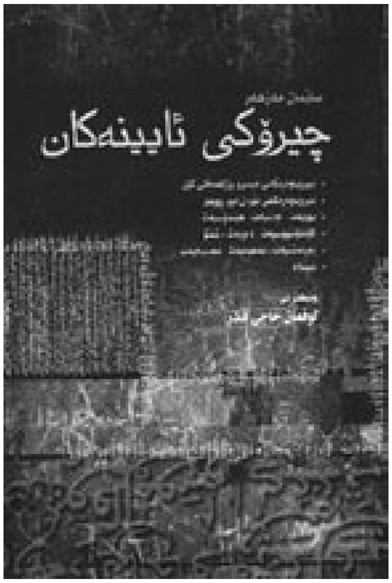

چیرۆکی ئایینەکان

ئەم کتێبە سەفەرێکی دووردرێژە بەناو بەشی هەرە زۆری ئایینەکانی سەر گۆی زەوی، لە ڕۆژگارە هەرە دێرینەکانەوە دەستپێدەکات تادەگاتە سەر هاتنی ئاینی ئیسلام‌و کۆچی دوایی پێغەمەرەکەی. لە بیروباوەڕەکانی میسری کۆن‌و ڕۆژهەڵاتی کۆنەوە دەستپێدەکات‌و بە دەستەو تاقمە نەیارەکانی ناو ئیسلام کۆتایی پێدێت. خوێنەر لەم سەفەرەدا، ئاشانی چۆنیەتی بیرکردنەوەی مرۆڤی سەرەتایی دەبێت‌و دەبینێت ئەو مرۆڤانە سەرەتا چۆن دەیان گیانەوەرو دیاردەی سروشتییان پەرستووە، تێدەگات مرۆڤەکانی سەرەتا، بۆ ئەوەی خۆیان لە مەترسی گیانلەبەری دڕندەو خۆیان لە کارەساتە سروشتییەکان بپارێزن، سوجدەیان بۆ بردون‌و پەرستویانن. ئەوان هەر دیاردەیەکی سروشتی لە چەشنی، لافاو، هەورەبروسکە، بومەلەرزە، ڕەهێڵەو شەستە بارانیان... هتد ببینایە، لەبەرئەوەی بەلایانەوە دیاردەیەکی سەیر بووەو لێیتێنەگەیشتوون، ئەوا بە ناچاری‌و بۆ ئەوەی دوور بن لە زەرەرو زیانەکانی، پەرستویانە.

کتێبەکە چیرۆکو بەسەرهاتی باوەڕی ئاینیمان بۆ دەگێڕێتەوە، لە ساتە هەرە سادەکانیدا تادەگات بەو ساتانەی ئاین دەبێتە خاوەنی کتێب‌و دەقی نوسراو. بۆمان دەگێڕێتەوە چۆن ئاین لە ئاینێکی بێ تێکستەوە دەبێت بە ئاینێکی تێکستدار. چۆن لە کۆمەڵێ سروت‌و ڕێوڕەسمی خۆڕسکی مرۆڤەکانەوە، دەبێتە کۆمەڵێ سروت‌و ڕێوڕەسمی ناو دەقە ئاسمانییەکان. چۆن

لە کۆمەڵێ جووڵەو هەستانو هەڵسوکەوتەوە کە بەشی هەرە زۆری ترس سەرچاوەکەی بووە، دەبێتە کۆمەڵێ جووڵەو هەڵسوکەوت کە سەرچاوەکەی کتێبو هەزاران فەرمودەیە. هەر لێرەدا دەبینین خوداوەندەکان لەپاڵ مرۆڤەکاندا دێنو دەچنو مرۆڤەکان هەستیان پێدەکەنو دەستیانلێدەدەنو دەیانبینن، ڕۆژانە لەگەڵیاندا دەژینو لە نزیکەوە تەماشایان دەکەن، کەچی دواتر خوداوەندەکان زەوی بەجێدەهێڵنو دەڕۆن لە ئاسمانە دوورەکانو لەپاڵ مانگو ئەستێرەکاندا دادەنیشنو لەوێوە پەیمانی خۆیان دەنێرن. کاتێ کتێبەکە چیرۆکی ئاینمان بۆ دەگێڕێتەوە، تێدەگەین سەرەتا مرۆڤەکان بۆخۆیان خواوەندەکانی خۆیان دروستکردووەو پەرستویانن، بۆ خۆیانو بە ئارەزوی خۆیان خوداوەندی جیاواز جیاوازیان، لە تەختەو دارو بەردو قوڕ دروستکردووەو لە پاکترینو خاوێنترین بەشی دەوارو کەپرو تاقەکاندا دایانناون، تا دەگات بەو ڕۆژەی مرۆڤەکان بەناچاری خوداوەندەکانی خۆیان لە تاقەکاندا دەهێننە خوارەوەو دەیانشکێنن، چونکە چیتر خوداوەندەکان لەسەر زەوی ناژین، چیتر یەزدانەکان لە مرۆڤەکان جیادەبنەوەو دەبنە بونەوەری بان مرۆڤو لە شوێنە نەبینراو و دوورە دەستەکاندا دەژین، واتە لە ئاسمان. گواستنەوەی ماڵی خوداوەند لەناو تاقو میحرابەکانەوە، بۆ ناو کەشکەلانی فەلەک، ئەو هەنگاوەیە کە وادەکات ئاین لە کۆمەڵێ ڕەفتارو هەڵسوکەوتی خۆڕسکیانەی تاکە کەسییەوە ببێت بە کۆمەڵێ ڕەفتارو هەڵسوکەوتی دەستەجەمی کە لە ئاسمانەوە دێتەخوارێو لەسەر هەموان پێویستە جێبەجێی بکەن.

ئەو گواستنەوەیە وادەکات ئیدی بۆ ئەوەی لە ئاین بگەیت، پێویستە گوێ بۆ ئەوانە بگریت کە خۆیان بە نوێنەری نێوان ئادەمیزادەکانو یەزدانەکان دادەنێن، خۆیان بە میراتگری ئاین دەزاننو لێکدانەوەو ڕاڤەکردنەکانیان بۆ ئاین، بە تەنها لێکدانەوەو ڕاڤەکردنی ڕاستو دروست دەزانن.

بە مانایەکی تر لەو چرکەساتەوە، خەڵکی بۆئەوەی لە ئاینو پەیامەکەی بگات، ناتوانێت وەک جاران پشت بە لێکدانەوەو دیدگاکانی خۆی ببەستێت، چونکە چیتر خواوەندەکان لەبەردەستیدا نینو خۆی دروستی نەکردوون، ڕۆژانە نایانبینێتو ئاگاداریان نییە. ئەو لەمەولا بۆ ئەوەی لە ئاین بگات، بۆ ئەوەی هەواڵی خواوەندەکان بزانێت کە لەبەرچاویدا نەماون، پێویستە هانا بۆ ئەو کەسانە بەرێت کە لەلایەن خواوەندەکانەوە نێردراونو پەیامە یەزدانییەکانیان پێیە. دەبێت چاوەڕوانی ئەو پێغەمبەرانە بێت کە ئەرکی گەیاندنو بڵاوکردنەوەی کتێبە پیرۆزەکانیان لە ئەستۆدایە، ئەو کتێبانەی هەم هەواڵی

خوداکانیان تێدایەو هەم مرۆڤەکان دەگەیەنێتەوە بە خوداکان، ئەویش لە ڕێگەی جێبەجێکردنی ئەرکو فەرمایشتەکان.

خاڵێکی گرنگی دیکەی ئەم کتێبە، بریتییە لە گێڕانەوەی چیرۆکی هەرسێ ئاینە یەکتاپەرستییەکە، واتە ئاینی جولەکەو مەسیحیو ئیسلام. لەم گێڕانەوەیەدا، بەوردی ئاشنای چۆنیەتی سەرهەڵدانی ئەو سێ ئاینە دەبینو زۆر لە نزیکەوە ئاشنای ژیانی هەرسێ پێغەمبەرەکە، موسا، عیسا، محەمەد دەبین. دانەری کتێبەکە «سلێمان مەزهەر» کە نوسەرێکی عەرەبە، لە گێڕانەوەی چیرۆکەکانی ناو ئەم کتێبەیدا، نەهاتووە لایەنگری خۆی بۆ یەکێکیان لەسەر حسابی ئەوی دیکەیان دەربڕێت. نەهاتووە فەزڵی ئاینێک بەسەر ئاینێکی دیکەدا بدات، یاخود پێغەمبەرێک لەوانی دیکە بە باشتر بزانێت. ئەو بە زمانێک باس لەو سێ ئاینەو لەو سێ کەسایەتییە مێژووییە گرنگانە دەکات کە هیچ جۆرە تەرەفگیرییەکی پێوە دیار نییە، چیرۆکەکان چۆن ڕوویانداوە، ئاوا بەوپەڕی ئەمانەتەوە گواستونیەتەوەو سەربەخۆیی خۆی پاراستووە. ئەمەش خاڵێکی جوانی کتێبەکەیەو وایکردووە کتێبەکە سەنگو قورساییەکی زیاتری هەبێت. جگە لەوە نوسەر بۆ نوسینی ئەم کتێبە دانسقەو نایابە، سەردانی بەشی هەرە زۆری ئەو وڵاتو مەملەکەتو سەرزەمینانەی کردووە، کە تێیاندا ئاینەکان بۆ یەکەمجار دەرکەوتون. ئەو وەک خۆی لە پێشەکی کتێبەکەدا دەڵێ سەردانی، هیندستان، مالیزیا، سەنگافورا، فلیپین، چین، ڤێتنامو گەلێ شوێنی دیکەی کردووە. هەروەها تێکەڵ بە هیندییە سورەکانو بوزییەکانو کۆنفۆشیۆسەکانو بتپەرستەکانیش بووە. هەموو ئەم سەردانو تێکەڵبونانە، وایانکردووە نوسەر لە نزیکەوە سروتو ڕێوڕەسمی ئاینە جیاواز جیاوازەکان بە چاوی خۆی ببینێتو لە نوسینەوەی ئەم کتێبەدا سودێکی زۆریان لێوەربگرێت.

دواجار پێویستە سوپاسی بەڕێز «لوقمان حاجی قادر» کە کاری وەرگێڕانی کتێبەکەی ئەنجامداوە بکەین، بەوەی توانیویەتی کتێبێکی ئاوا گەورەو بایەخدار، بە زمانێکی کوردی پاراو جوان وەربگێڕێت، زمانێک زۆر بە ئاسانی خوێنەر لە ڕستەو پەرەگرافەکانی تێدەگاتو هیچ کێشەیەکی لەگەڵدا نابێت. تیراژی ئەم کتێبە بە هەردوو چاپەکەی ٢٥٠٠ دانەیەو نرخەکەی ٧٥٠٠دینارەو ژمارەی لاپەڕەکانی ٥٩١ لاپەڕەی گەورەیە.

ئاین چییه؟

ئەم کتێبــە یەکێکە لەو کتێبە زۆر دەگمەنانــەی کە بــە زمانی کوردیو بەشــێوەیەکی زانستیو ئەکادیمــی بــاس لــە چییەتــی ئایــن دەکات. باس لــەوە دەکات قوتابخانــە سۆســیۆلۆژییەکانی ڕۆژئاوا چۆنو بە چ شێوەیەک باس لە مەسەلەی ئاین دەکەن. بێگومان ئــەو قوتابخانــە فیکریانەی لەم کتێبەدا خراونەتــەڕوو، لە فیکری ڕۆژئـــاوادا کاریگــەری بەرچاویان هەیەو ســەبارەت بە مەلەســەی ئاین، خاوەنی دیــدگاو تێڕوانینی ئەکادیمیانــەی خۆیانــن. ئەوەی جێگای خۆشــحاڵییە ئەوەیە ئەم کتێبە، یەکــەم کتێبی ئەو حەڤدە کتێبەیــە کە وەرگێــڕی کتێبەکە بەڕێز «عادل باخــەوان» بەنیازە لەگەڵ دەزگای سەردەم، لە بواری تێگەیشتن لە ئاین، ئەنجامیبدات. واتــە ئەم کتێبە دەســتپێکی ئەو پرۆژەیەیــە کــە ناوبــراو لەگەڵ ســەردەمدا لەژێــر ناونیشــانی (پرۆژەی تێگەیشــتنو ڕاڤەکردنی ئاییــن)، ئەنجامیدەدەن. بێگومان ئەمەش دەبێتە پرۆژەیەکی گەورە بۆ تێگەشــتنێکی زانستیانەی ورد لەسەر ئاین. لێرەدا پێویستە ئەوە بڵێیــن بەڕێز وەرگێــڕی کتێبەکە بۆ خــۆی یەکێکــە لەو کەســە ئەکادیمیانەی، لە ماوەی پێشوداو لە میانەی نوسینی چەندین ستونو لێکۆڵینــەوەدا، بەشــێوەیەکی زانستیو ئەکادیمیانە قسەی لەسەر ئاینو تیرۆرو ئیســلامی سیاسی، چ لە جیهانو چ لە کوردســتاندا، کــردووەو لەو پێناوەشــدا کتێبە بەپێزەکەی شایەنی دەستخۆشیو ئافەرینە.

ئــەو فەیلەســوفو زانــاو سۆســیۆلۆگانەی لــەم کتێبــەدا (ئاین چییە؟)، دەربارەی ئاین لە کۆمەڵگا جیاوازەکاندا قسەدەکەن، بریتین لــەو مرۆڤــە خوێندەوارو مەزنانەی، لە ساتێک لە ساتەکاندا، جیهانیــان بەخۆیانەوە ســەرقاڵ کردبوو. بریتیــن لەو بیرمەندانەی لە مێــژووی مرۆڤایەتیدا، ناوێکی گرنــگو پــڕ بایەخنو لــە بواری بەرهەمهێنانی مەعریفەدا، جێگای تایبەتی خۆیان هەیە، وەک «کارل مارکس»و «ئەنگڵسی» هاوڕێی، «دۆرکایم»و «پیــەر بۆردیۆ».. هتد.

خاڵی هەرە سەرەکی لەم کتێبەدا ئەوەیە، خوێنەر ئاشنادەبێت بە دیدگای ئەو بیرمەندو فەیلەسوفانە لەمەڕ ئاین، ئاشنادەبێت بە جۆرێک لە قسەکردن لەسەر ئاین کە ڕەنگە پێشتر بەو شێوە زانستییە گوێی لێ نەبوبێت. بێگومان قسەکردنی فەیلەسوفێک یان بیریارێک لەسەر ئاین، تەواو جیاوازە لە قسەکردنی مەلایەک یان فەقێیەک. جیهانبینیو دیدگای ئەو دوو توێژە لەسەر ئاین، لەیەکناچنو تاڕادەیەکی زۆریش ناکۆکو دژ بەیەکن. یەکەمیان بۆ تێگەشتن لە ئاین، پشت بە زانستو مەعریفەو لێکۆڵینەوە دەبەستێتو تێکستە ئاینییەکان دەخاتە ناو سیاقی مێژوویی خۆیانەوە. دووەمیان بۆ تێگەشتن لە ئاین، پشت بە ڕیوایەتو گێڕانەوەو وەعز دەبەستێتو هەرگیز تێکستە ئاینییەکان ناخاتەوە ناو سیاقی مێژوویی خۆیان، بەڵکو لەو سیاقانە دەریاندەهێنێتو لەمڕۆدا نیشتەجێیان دەکات، باز بەسەر زیاد لە هەزار ساڵ تەمەنی ئەو تێکستانەدا دەداتو لەمڕۆدا زیندویان دەکاتەوەو گەر بە زۆریش بێت، گەر لە ڕێگەی توندوتیژیو ڕشتنی خوێنیشەوە بێت، دەیانسەپێنێتو جێگیریان دەکات. لە سەردەمانی هەرە کۆنەوە دەیانگوێزێتەوە بۆ سەردەمی ئێستا. لەم گواستنەوەیەشدا ڕەچاوی گۆڕانکاریو پێشکەوتنەکانو زانستە تازەکان ناکات، بەڵکو بێ پەروا هەوڵدەدات سەرجەم ئەو گۆڕانکاریو پێشکەوتنانە لەگەڵ تێکستە ئاینییەکاندا بگونجێنێت. نەک تێکستەکان لەگەڵ ئەواندا بگونجێنێت. بەلای توێژی دووەمەوە کە توێژێکی بەربڵاوەو لە بەشی هەرە زۆری ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستو دنیای عەرەبیو ئیسلامیدا، بە کوردستانی خۆشمانەوە باڵادەستە. تێکستەکان نابێت بە هیچ جۆرێک دەستکاری بکرێن، بەڵکو ئەوەی دەبێت دەستکاری بکرێتو لەگەڵ تێکستەکاندا بگونجێندرێت، سەرجەم بوارەکانی ژیانو پێشکەوتنو زانستە. ئەوەی وەک خۆی دەمێنێتەوەو دەستکاریکردنی حەرامو ناڕەوایە، تێکستە ئاینییەکانو ئەو فەرمودانەن کە دەماودەم گواستراونەتەوە. دروست کێشەی تێنەگەیشتن لە ئاین لەو خاڵەدا کۆدەبێتەوە.

لە لاپەڕە ١٩ هەڵەیەکی بچوک سەبارەت بە ساڵی لەدایکبونی «فردریک ئینگلس» کراوەو نوسراوە ١٩٢٠، بەڵام ئەو ساڵە هەڵەیەو ساڵی ١٨٢٠ تەواوە، ئەگەرچی لە دەستپێکی بەشی یەکەمی کتێبەکەدا، ساڵی لەدایکبونی «مارکس»و «ئینگلس» بەڕاستی نوسراون.

دواجار پێویستە ئەوەش بڵێین، ئەم کتێبە لەبەرئەوەی ژمارەیەکی زۆر چەمکو زاراوەی تێدابەکارهاتووە، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا بەکوردیکردنەکەی لە ئاستێکی بەرزو باڵادایە، ئەو زمانە کوردییەی کتێبەکەی پێ نوسراوەتەوە، زمانێکی ئەکادیمی جوانەو خوێنەر بێ تاقەت ناکات. لە خوێندنەوەی کتێبەکەوە دەگەیتە ئەو بڕوایەی زمانی کوردی، دەتوانێت کتێبی فیکرییو فەلسەفیی پێ وەربگێڕدرێتو خوێنەریش بە ئاسانی لێی تێبگات. هەڵبەتە ئەوەش بۆ سەلیقەییو شارەزایی وەرگێڕەکەی دەگەڕێتەوە.

کوا دەستەکانت فەریبا؟
لە پەراوێزی کتێبی" بەرەو کەناری شپرزەیی" دا

ڕانانی: مەنسوور تەیفووری

یەکەم گێڕانەوەکانی مرۆڤ بە گێڕانەوەی بەسەرهاتی سەفەرەوە دەستپێدەکەن، لە سەفەری ئەفسانەیی گلگامشەوە تاکوو سەفەری بێبڕانەوەی خزر بەدوای ئاوی حەیاتدا، تا دەگاتە سەفەری یەکەمینی ئۆدیسۆسی یۆنانی بەدوای شوناسی راستەقینەی خۆیدا؛ هەمیشەش ئەم سەفەرانە ئەنجامی بەدینەکراویان بەدواداهاتوە و کەسانی نیشتەجێش هەمیشە چاوەڕێی ئەوەیان کردوە کە ئەوەی لە سەفەر دێتەوە دیارییەکیان بۆ بێنێت، دیاریی هەواڵی شوێنی دوورەدەست و نەبینراو و پوختەی ئەزموونی کردەوەیی ژیان و جیهان و شوێنی دیکە، واتە هەر ئەو حیکمەتەی ڕێبواران لەگەڵ خۆیان شار بە شار دەیانگێڕا و دڵی نیشتەجێبوانیان پێ خۆش دەکردو یارمەتییان دەدان لە خۆیان و ژیانیان و پەیوەندییان

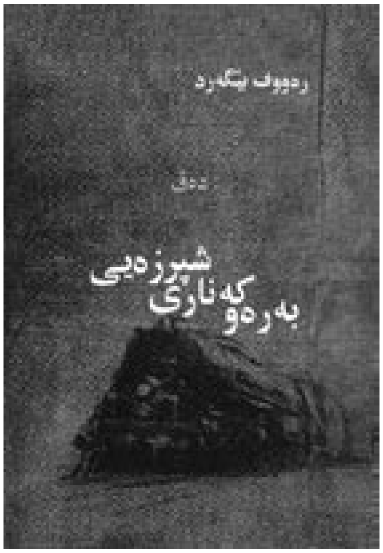

بە ژیان و جیهانەکانی دیکەوە باشتر تێبگەن. ئەم حیکمەتە لەگەڵ سەردەمی مۆدێرندا، هاوکاتی وازهێنانی مرۆڤ لە پێویستی بۆ راوێژ و راگۆڕینەوە کاڵبۆوە و رووی لە نەمان کرد. چما بنیامین وتەنی "ئێمە توانای گۆڕینەوەی ئەزموونمان دۆڕاندوە" و وادەزانین چیدی پێویستمان بە راوێژی هیچ ئەستێرە و ئاسمان و کەسێک نیە.

ئارەزوو و توانای گۆڕینەوەی ئەزموون ئەو وزە شاراوە بوو کە هەموو گێڕانەوە گەورەکانی مرۆڤ، لە ئۆدیسۆسەوە تاکوو رۆمانی مۆدێرن، لەسەری دامەزرابوو، ئەو توانای کە هێرشی میدیاکان دژ و بەرامبەری و رووی لە کاڵکرنەوەیەتی؛ هەر ئەمەشە ژوورنالیستەکان، بگێڕانی میدیا جەماوەرییە زانیاریپەرستەکان، بەرامبەر بە حیکمەتی ناخی گێڕانەوە، بەردەوام باسی نەمانی

پێویستی بۆ رۆمان و کۆتایی گێڕانەوەیەک دەکەن کە بیەوێت جگە لە زانیاریی رووت و تێپەڕ شتێکی دیکەی هەڵگرتبێت: توانای گۆڕینەوەی ئەزموون.

بەڵام گێڕانەوە بەردەوامە و دژی لۆژیکی رۆژنامە و میدیای جەماوەری کە بۆ نەمان و فەوتان و بەرخۆریی یەکچرکەیی بەرهەم دەهێنن، هێشتا دەگێڕێتەوە و لە ناخی خۆیدا تۆخمێک لە هیوا بۆ مرۆڤی گیرۆدەی زانیاری هەڵدەگرێت؛ با ئەم کارە شێوەی جۆراوجۆری وەک ژانری رۆمان، چیرۆک، شانۆنامە یان سەفەرنامە وەربگرێت.

سەفەرنامە یەکێکە لە یەکەم و باوترین ژانرەکانی گێڕانەوەو رەنگە سەرچاوەکەی بۆ یەکەم رێبوارەکانی نێو ئەفسانەکان و مێژووی مرۆڤایەتی بگەڕێتەوە، چەشنێکی ئەدەبی کە رێگە بە کەسانی دەدات رێبوار و حەکایەتخوان ببینن و هەست بکەن و ببیستن و لەدواییدا ئەو ئەزموونەی بیستوویانە بگوڕن بۆ ئەزموونی خۆیان و بیگێڕنەوە و لێرەوەش ناڕاستەوخۆ توانا و ئارەزووی گۆڕینەوەی ئەزموون و راوێژ زیندوو ڕابگرن و بیپارێزن: واتە ئەو ئایدیای کە رەنگە مەبەستی ناخەکی نادیاری هەناوی زمان خۆیەتی.

ئامادەیی ژانری سەفەرنامە لە ئەدەبی کوردیدا، سەرەڕای ئەوەی مێژوویەکی درێژی ئاوارەیی، زۆر کەم و دەگمەنە و بە ئاستەم دەبینین کەسان بیرەوەری بەریەککەوتنی خۆیان و جیهان و ژیانی دیکەیان گێڕابێتەوە، چما گێڕانەوە دەتوانێت لەولای دەسەڵاتی گێڕەرەوەوە زۆر کەموکوڕی و لایەنی شاراوە ئاشکرا بکات.

سەفەرنامەکەی رەووف بێگەرد، یەکێکە لەو سەفەرنامانەی بێ ئەوەی نووسەرەکەی ئاگای لێبێت، خاڵێکی نهێنی ئاشکرا دەکات: جیاوازیی دوو ترپە و ریتمی ژیان لە دوو شوێن و جیهانی جیاواز، ئەورووپا و دوو وڵاتی بەر شەرکەوتووی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست، ژیانی تا پێش یەکەم فرۆکەخانە لە تاران و ژیانی پاش یەکەم دابەزین لە ئەورووپا و لەگەڵیاندا بەریەککەوتنی دوو ریتمی جیاواز، ریتمی دینامیک و بگۆڕی ژیان و جیهانی یەکەم، بەرامبەر بە ریتمی ڕاستەهێڵ و دووپاتەکیی ژیانی کۆمەڵگایەکی پیشەسازی و سیستماتیک. ئەو بەریەککەوتنی ریتمانەی دەتوانێت شتی تازە لە سەر ژیان و مرۆڤ ئاشکرا بکات و یارمەتیمان بدات لەگەڵ سەربازێکی برینداری ئاویلکە، گومان لە جەنگەکان بکەین و لەگەڵی هاوار بۆ کچێکی نەناسراو بکەین و لە بیرەوەریەکانی کۆنە سەربازیکی لاق پەڕیو و گومانەکانیدا جارێکی تر چاو بە جەنگەکاندا بگێڕین؛ دوو ریتم کە جیاوازیەکانی دوو جیهان ئاشکرا و تەنانەت چێژی خوێندنەوە و گێڕانەوەش جیاواز دەکەن، دوو ژیان کە گێڕانەوەی جیاوازیش دەخەنەوە. هیچ نەبێت گوێگرتن لە دەرکەوتنی نائاشکرای ئەم دوو ریتمە، ئەم سەفەرنامەیە دەبەستێتەوە بە سەرچاوەکانی ئەم ژانرەوە و دەیکاتە شیاوی خوێندنەوە.

SARDAM
Foreign Culture Magazine

No. 60
Vol. 11
Sep. 2009

Sardam Printing & Publishing House

Concessionaire
SHERKO BEKAS

Editor- In- Chief
RAUF BEGARD

Editorial Secretary
SHWAN AHMED

Editorial Staff
REBEEN HARDI

Computer Lay out
TAVGA FAEQ

Type corrector
Sakar Rauf

Art Production Work
Narmin Mustafa